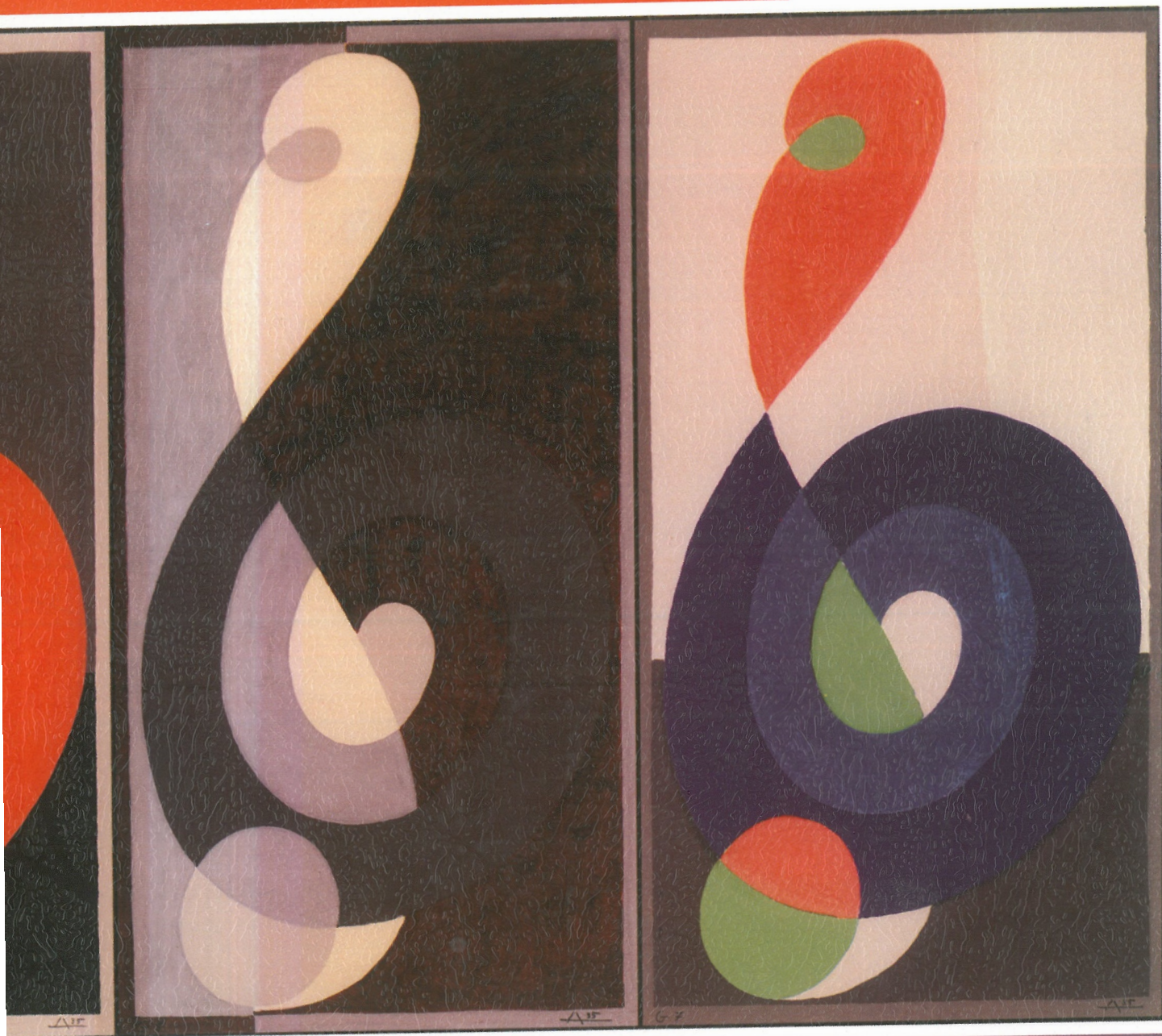

اپوس ۸۲۳ چرنی

پیانست جوان

ویرایش: ویلارد پالمر

ترجمه: حسین دی پیر

پیانست جوان

چرنی

اپوس ۸۲۳

کارل چرنی

ویرایش: ویلارد پالمر

ترجمه

حسین دی پیر

کارل چرنی در سال ۱۸۳۳ میلادی
لینوگرافی توسط «کرای بوبر»

کارل چرنی (Carl Czerny) (۱۷۹۱-۱۸۵۷) در تاریخ موسیقی هم به عنوان شاگردِ مورد علاقه «لودویک. فون. بتهون» (L.V.Beethoven) و هم به عنوان معلم پیانوی «فرانس لیست» (Franz Liszt) و بسیاری از نوازندگان معروف آن زمان از موقعیت منحصر به فردی در تاریخ موسیقی برخوردار است. چرنی یک آهنگساز خستگی ناپذیر بود. شمار آثار او از قبیل سمفونی‌ها، اورتورها، کنسرتوها، تریوها، کوارتت‌ها، تکنوازی‌ها (Recitals)، ترانه‌ها (Songs)، قطعات کُرال، نیایش‌ها (Offertories) ادعیه‌ها، مس‌ها (Masses) مرثیه‌ها (Requims) بیش از هزار اثر است ولی او امروز بیشتر بخاطر صدها مجموعه آموزشی اش برای پیانو معروف است.

شهرت چرنی به عنوان معلمی که توانایی‌های خارق العاده و استثنایی داشت زمانی که شانزده ساله بود همه جا فراگیر شده بود. او اجراهای تکنوازی شاگردان دائمی اش را در خانه پدرش در وین برگزار می کرد. بتهون اغلب اوقات به این برنامه‌ها توجه داشت تا اینکه برادر زاده مورد علاقه اش را در اختیار چرنی گذاشت تا ذوق موسیقایی اش را تربیت نماید.

از بین آثار آموزشی چرنی دو مجموعه، یکی به نام «روش عملی برای مبتدیان» (شماره ۵۹۹) و دیگری به نام «پیانیست جوان» (شماره ۸۲۳) بسیار مورد توجه هستند. هر کدام از این مجموعه‌ها شامل دو جلد است. جا دارد آنها را به طور شایسته هم به عنوان منابعی که همه شاگردان پیانو آنها را چندین بار تمرین و مرور نمایند و هم به عنوان درس‌های تکمیلی در کنار هر روش و متد دیگری که وجود دارد استفاده کرد.* برای بهره‌وری هرچه بیشتر و موثرتر می‌توان هر دو مجموعه را با هم شروع کرد.

استفاده همزمان این دو مجموعه با هم بسیار ثمر بخش و موثر است. از آنجا که هر دو مجموعه مورد نظر از ابتدای کار هر دو دست را در کلید سل (صداهای نازک) قرار می دهد و استفاده از کلید فا (صداهای بم) را زمانی شروع می کنند که تمرینات مشابه و فراوانی را قبلاً انجام داده اند و از طرفی دیگر هر دو این مجموعه‌ها به صورتی سامان یافته انواع کشش‌های زمانی نُت‌ها و دیگر اصول و علائم موسیقی را به روشی همسان معرفی کرده و آموزش داده اند، مکمل همدیگر هستند.

بعضی از مطالب مقدماتی که در اولین صفحات کتاب اول «پیانیست جوان» آمده است، برای مرور کردن و استفاده به عنوان مرجع بخصوص برای هنرجویان بسیار مهم است.

کتاب دوم (درهر دو مجموعه) به گام‌های بزرگ «دو، سل، ر، لا، می، فا، سی بمل، می بمل و لا بمل» و ارتقاء توانمندی هنرجو در اجرای هرچه بهتر آنها اختصاص دارد.

تمریناتی شامل اجرای تمام نُت‌های مهم تزینی مثل آپازیاتورها، غلت‌ها و تریل‌ها که قبلاً معرفی شده بودند به اضافه مسائل پیشرفته‌ای که ارتباط بین ریتم‌ها، جمله بندی، آرپژها، گام نوازی و استفاده‌های متنوع از لمس و تماس انگشتان با کلاویه‌ها و غیره در هر دو جلد وجود دارد. همین موضوع این امکان را فراهم می‌سازد که هر دو مجموعه را به راحتی با هم استفاده نمود.

* در تربیت نوازندگی سازهای تکنوازی مثل: ویلن، پیانو، ویلنسل، کلارینت، ترومپت و سازهای ایرانی مثل: تار، سنتور، تنبک، نی، عود... روش سامان یافته

آموزشی معدودی وجود دارد که به سبک آموزشی و در نهایت به نگرش عمیق تری که بنیانگذاران این سبک‌ها دارند بر می‌گردد. در ساز

حدود زیادی برای مریبان موسیقی ایرانی شناخته شده است، ولی در مورد سازهای اروپایی و امریکایی این سبک‌ها چندان شناخته شده نیست

شماره صفحه	عناوین درس‌ها
۸	جدول نُت‌ها
۹	مبانی موسیقی
۱۶	نت‌های گرد، سپید، سیاه
۱۸	نت چنگ نقطه دار
۲۰	خطوط اضافی بالای خطوط حامل «سل» (دست راست)
۲۳	نت‌های چنگ در حالت ساده و تریوله
۲۴	استاکاتو و لگاتو (علایم اجرای مقطع و پیوسته)
۲۸	تمرین‌های جفت نُت (دو نُت با هم)
۳۲	تمرین برای نُت‌های دولانچنگ در میزان ترکیبی
۳۳	نت‌های دولانچنگ
۳۴	تمرین بیشتر برای استاکاتو و لگاتو در محدوده نُت‌های اضافی بالای خطوط حامل «سل»
۳۵	فواصل سوم، ششم و آکورد‌ها
۳۶	تمرین به همراه علایم سکوت
۳۸	تمرین‌های بیشتر برای فواصل سوم و ششم
۴۰	تمرین در میزان ترکیبی شش هشتم
۴۱	تمرین‌هایی برای جمله بندی لگاتو و استاکاتو
۴۲	تمرین‌هایی با علائم «دیز»، «بمل» و «بکار»
۴۶	نت‌های اضافه شده به باس

فهرست کتاب دوم

۵۰	تمرین‌هایی در گام بزرگ «سل» (سل مازور)
۵۳	تمرین‌هایی در گام بزرگ «فا» (فا مازور)
۵۶	تمرین‌هایی دیگر در گام بزرگ «سل»
۵۹	آپاجیاتور و نُت‌های تزئین دیگر
۶۰	تمرین‌هایی در گام بزرگ «ر»
۶۵	تمرین‌هایی دیگر در گام بزرگ «فا»
۶۸	تمرین‌هایی در گام بزرگ «سی بمل»
۶۹	تمرین‌هایی در گام بزرگ «می بمل»
۷۰	تریل
۷۱	تمرین‌هایی برای چابکی و چالاک‌کی انگشتان
۷۵	تمرین‌هایی در گام بزرگ «لا»
۷۹	تمرین‌هایی در گام بزرگ «می»
۸۰	تمرین‌هایی در فاصله سوم
۸۰	مازورکا
۸۲	تمرین‌هایی در گام بزرگ «لا بمل»
۸۵	روندینو
۸۸	جا به جا کردن دست‌ها

جدول نت‌ها

با توضیحی در مورد کلیدها و خطوط حامل

حامل سل
مخصوص صداهای نازک

حامل فا
مخصوص صداهای بم

این نت‌هایی که روی حامل بم هستند
با نت‌های مقابلشان روی حامل نازک
یکی است و هیچ فرقی با هم ندارند.

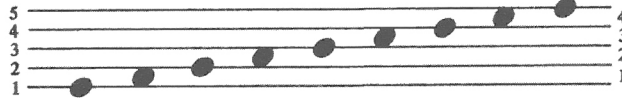
این نقطه‌های گرد سیاه را نت می‌نامند. آن‌ها را می‌توان هم روی خطوط و هم در فاصله بین خطوط استفاده کرد.

همان‌طور که می‌بینید هر کدام از حامل‌ها پنج خط دارد و به هر کدام از این پنج خطی‌ها «خطوط حامل» (Staff) می‌گویند.

نت‌های روی هر حامل را بنوازید و دقت کنید که هر صدا چه می‌گوید.

مبانی موسیقی

علامتی که جای صدا (کوک، و بالا و پایینی آن) را مشخص می‌کند «نت» می‌نامند. نُت‌ها را روی خطوطی می‌نویسند که به آن حامل می‌گویند و شامل پنج خط موازی و فضای بین خطوط موازی است. پایین‌ترین خط یا فضای بین خطوط را خط اول می‌گویند و بعدی را خط دوم و به همین ترتیب تا خط پنجم. این همان خط‌هایی است که در بالا به آن اشاره کردم.

اگر نُت‌های خیلی نازک یا خیلی بم را بخواهیم روی حامل بنویسیم باید آن‌ها را با استفاده از پاره خط‌های کوچک بالاتر از پنج خط حامل یا پایین‌تر از آن بنویسیم. به این پاره خط‌های کوچک، خطوط اضافی می‌گویند.

گام بزرگ دو

برای نام‌گذاری نُت‌ها از هفت حرف اول الفبا استفاده می‌شود.* در گام بزرگ دو این حروف به ترتیب زیر هستند که به حرف C ختم می‌شوند. این هشت نت، گام بزرگ دو را به وجود می‌آورند. هر گام بزرگ از پنج پرده و دو نیم پرده ساخته می‌شود که در شکل زیر می‌بینید:

یک پرده	یک پرده	نیم پرده	یک پرده	یک پرده	یک پرده	نیم پرده
Whole-step	Whole-step	Half-step	Whole-step	Whole-step	Whole-step	Half-step

C	D	E	F	G	A	B	C
1	2	3	4	5	6	7	8
Tonic	Supertonic	Mediant	Subdominant	Dominant	Superdominant	Leading-tone	Tonic
دو	ر	می	فا	سل	لا	سی	دو
تونیک (پایه)	روتونیک	میانی	زیرنمایان	نمایان	رونمایان	محسوس	اکتاو

* سیستم نام‌گذاری هجایی که در ایران معمول است توسط یک کشیش ایتالیایی ساکن فرانسه به نام گوئیبدو د، آرتسو (Guido d' Arezzo) ابداع گردید. او نام نت‌های اول تا ششم را از دو حرف اول یک سرود مذهبی مسیحی اخذ کرد.
ut, re, mi, fa, sol, la
برای اطلاعات بیشتر به کتاب تئوری بنیادی موسیقی صفحه ۳۲ مراجعه کنید.

دیزها و بمل‌ها*

دیز # قبل از نُت نوشته می‌شود و صدا را نیم پرده نازک‌تر (زیرتر) می‌کند. (Sharp = تیزتر. اشاره به اینکه صدای تغییر یافته کمی تیزتر می‌شود)

بمل b قبل از نُت نوشته می‌شود و صدا را نیم پرده بم‌تر می‌کند (Flat = اصطلاحی که در مورد سطح به کار می‌رود و اشاره به محوطه‌ای است که از سطح عمومی کمی پایین‌تر است و در صدای تغییر یافته کمی پایین‌تر از صدای اصلی است.)

بکار ♮ قبل از نُت نوشته می‌شود و صدای تغییر یافته را به حالت اصلی باز می‌گرداند

C sharp   B flat   Restored by the natural

دو دیز   سی بمل   برگشت به وضع طبیعی

گام کروماتیک بالا رونده

گام کروماتیک پایین رونده

ارزش زمانی نُت‌ها

○ (یک) نُت گرد

↓

معادل دو نُت سفید است

↓

(یا) معادل چهار نُت سیاه است

↓

(یا) معادل هشت نُت چنگ است

↓

(یا) معادل شانزده نُت دولانچنگ است

↓

(یا) معادل سی و دو نُت چهارلانچنگ است

* نام گذاری فارسی این علائم از ابداعات علی‌نقی وزیری و روح‌اله خالقی است.

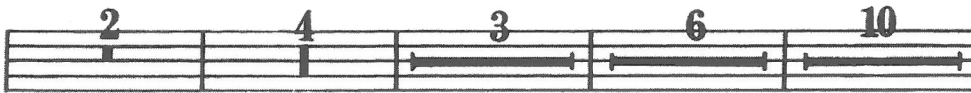
ارزش زمانی سکوت‌ها

سکوت‌ها علائمی هستند که مدت زمان سکوت را مشخص می‌کنند.

سکوت گرد   سکوت سفید   سکوت سیاه   سکوت چنگ   سکوت دولاچنگ

وقتی که سکوت از یک میزان فراتر می‌رود و میزان‌های بیشتری را در بر می‌گیرد. عددی را روی علامت سکوت آن میزان می‌گذاریم که تعداد میزان‌های سکوت را مشخص می‌کند. یا علامت سکوت را تکرار می‌کنیم و عدد میزان‌های سکوت را روی آن قرار می‌دهیم. مانند نمونه‌های زیر:

دو نمونه اول به ندرت در موسیقی سازهای کاربردی معاصر استفاده می‌شوند.

نت‌ها و سکوت‌های نقطه دار

نقطه‌ای که بعد از نت یا سکوت قرار می‌گیرد نیمی از ارزش زمانی نت یا سکوت را به آن اضافه می‌کند و نقطه دوم نیمی از ارزش زمانی نقطه اول را به آن اضافه می‌کند.

دو مایه* مهم در موسیقی غرب وجود دارد: مُد بزرگ (major) و مُد کوچک (minor). گام‌های اصلی مُد کوچک گام‌های ملودیک و هارمونیک هستند.

گام کوچک ملودیک بالا رونده و پایین رونده

گام کوچک هارمونیک بالا رونده و پایین رونده

یک تفاوت مهم بین گام‌های بزرگ و کوچک این است که بین نت اول و سوم گام بزرگ چهار فاصله نیم پرده وجود دارد ولی در گام کوچک سه فاصله نیم پرده‌ای هست

* «مایه» در اینجا به معنی سیستم فواصل، گام و ترتیب فواصل صوتی است.

گام‌ها و علائم آن‌ها

بعد از علامت کلید، در همان ابتدای قطعه، تعداد دیزها و بمل‌های گام این نکته را مشخص می‌کند که قطعه در چه گامی است. تعداد این علائم، از هیچ علامت، تا شش علامت «دیز» یا هفت علامت «بمل» تنوع دارد که به آن «علامت سرکلید» می‌گویند.

دوازده علامت سرکلید «گام بزرگ» وجود دارد که نت پایه گام را مشخص می‌کند. فهرست زیر تمام علامت سرکلیدها را همراه با آکورد نت پایه نشان می‌دهد.

دوازده علامت سرکلید «گام کوچک» وجود دارد که نت پایه گام را مشخص می‌کند. فهرست زیر تمام علامت سرکلیدها را همراه با آکورد نت پایه نشان می‌دهد.

بدون دیز و بمل C major No # 's or b 's	شش دیز F sharp major 6 # 's	بدون دیز و بمل A minor No # 's or b 's	شش دیز D sharp minor 6 # 's
یک دیز G major 1 #	یک بمل F major 1 b	یک دیز E minor 1 #	یک بمل D minor 1 b
دو دیز D major 2 # 's	دو بمل B flat major 2 b 's	دو دیز B minor 2 # 's	دو بمل G minor 2 b 's
سه دیز A major 3 # 's	سه بمل E flat major 3 b 's	سه دیز F sharp minor 3 # 's	سه بمل C minor 3 b 's
چهار دیز E major 4 # 's	چهار بمل A flat major 4 b 's	چهار دیز C sharp minor 4 # 's	چهار بمل F minor 4 b 's
پنج دیز B major 5 # 's	پنج بمل D flat major 5 b 's	پنج دیز G sharp minor 5 # 's	پنج بمل B flat minor 5 b 's

گام‌هایی که علامت سرکلید آن‌ها به هم شبیه است، با هم نسبت دارند و آن‌ها را گام نسبی می‌گویند. به عنوان مثال: گام کوچک «لا»، نسبی گام بزرگ «دو» است که از فاصله ششم آن آغاز می‌شود و علائم سرکلید آن‌ها شبیه به هم است. گام کوچک نسبت را با گام بزرگ «سل» دارد.

در نوشتن علائم سرکلید، علامت‌های «دیز» به این ترتیب اضافه می‌شوند، که ابتدا یک فاصله پنجم به بالا و سپس یک فاصله چهارم به پایین می‌آید و به همین ترتیب تا آخرین علامت «دیز».

F sharp   C sharp   G sharp   D sharp   A sharp   E sharp   B sharp

سی دیز   می دیز   لا دیز   ر دیز   سل دیز   دو دیز   فا دیز

در نوشتن علائم سرکلید، علامت‌های «بمل» به این ترتیب اضافه می‌شوند، که ابتدا یک فاصله چهارم به بالا و سپس یک فاصله پنجم به پایین می‌آید و به همین ترتیب تا آخرین علامت «بمل».

B flat   E flat   A flat   D flat   G flat   C flat   F flat

فا بمل   دو بمل   سل بمل   ر بمل   لا بمل   می بمل   سی بمل

دوبل دیز و دوبل بمل

اگر نُتی یک بار بمل شده باشد و دوباره نیم پرده نازک تر شود از این علامت (bb) که «دوبل بمل» می‌نامیم استفاده می‌شود.

اگر نُتی یک بار دیز شده باشد و دوباره نیم پرده نازک تر شود از این علامت (x) که «دوبل دیز» می‌نامیم استفاده می‌شود.

F sharp   F double-sharp   E flat   E double-flat

فا دیز   فا دوبل دیز   می بمل   می دوبل بمل

کلیدها

کلیدهایی که بیشتر استفاده می‌شوند.

کلید صداهای بم (کلید فا)   کلید صداهای نازک (کلید سل)

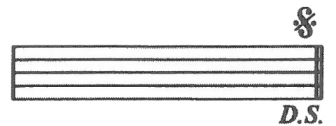
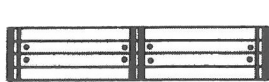
Treble or G-clef   Bass or F-clef

G   F

تعدادی از علائم اختصاری و علائم مهم

فرمات (نگه‌دار)   علائم برگشت   Da Capo   D.C.   Dal Segno   D.S.

آنجا که علامت D.C. وجود دارد تکرار شود   یعنی از ابتدای قطعه تا   یعنی از ابتدای میزانی که علامت D.S. روی آن است

علائم اختصاری زیر در نُت نویسی کاربرد دارند.

شیوه نوشتن

شیوه اجرا

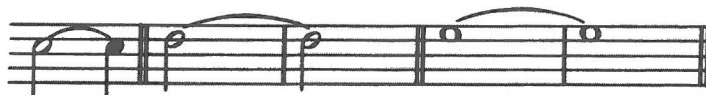

خطوط اتحاد و اتصال

خط منحنی که نُت‌های متفاوت را به هم وصل می‌کند خط اتحاد می‌نامند، به این معنی که نُت‌ها را پیوسته، روان و متصل به هم، اجرا کنید.

خط منحنی که دو نُت هم نام و هم صدا را به هم متصل می‌کند خط اتصال می‌نامند، به این معنی که دو نُت متصل شده را مانند یک نُت طولانی که ارزش زمانی آن‌ها با هم جمع شده‌اند، اجرا کنید.

سکته (سنکپ)

اگر در یک ریتم معمولی، یک یا چند نُت پیش از شروع ضرب اصلی‌شان اجرا شوند

به آن نُت‌ها، نُت‌های سکته دار می‌گویند.

نت‌های مقطّع (استاکاتو)

استاکاتو (نت‌های مجزا و مقطّع)

نیمه استاکاتو (نت‌های نیمه مقطّع)

چکشی (نت‌های خیلی کوتاه و مقطّع)

نت‌های تزئین

یک آپازیاتور بلند (یک نُت معمولی اجرا می‌شود)

یک آپازیاتور کوتاه (خیلی سریع اجرا می‌شود)

غلت

تریل

تریل‌های گذر (مُردان وسط)

کارل چرنی قاعده شروع نُت تریل را مطابق با قاعده‌های هومل (Hummel) در سال ۱۸۲۳ قرار داده بود. این روش نقطه مقابل روش بتهوون بود که ترجیح می‌داد از نُت بالاتر شروع کند. شبیه به شیوه‌ای که کارل فیلیپ امانوئل باخ (C. P. E. Bach) در کتاب آموزشی خود به نام «حقیقت نوازندگی پیانو» در سال ۱۷۵۳ آموزش می‌داد.

فواصل

اختلاف صدای بین دو نُت را فاصله می‌نامند. هفت فاصله اصلی وجود دارد.

سرعت (تمپو) و شدت (دینامیک)

کلمات ایتالیایی زیر به حد و اندازه سرعت یا کندی و احساس و حرکت اشاره می‌کنند

خیلی نرم	pp (pianissimo)	آرام	Adagio
بلند، قوی	f (forte)	نه خیلی آرام	Andante
خیلی بلند و قوی	ff (fortissimo)	میانه	Moderato
کند شدن تدریجی صدا	diminuendo	سریع	Allegro
قوی شدن تدریجی صدا	crescendo	نه خیلی سریع	Allegretto
ضعیف شدن	decrescendo	خیلی سربه	Presto
کند شدن	ritardando	نرم، لطیف	p (piano)